

**د افغانستان د اقليمي گواښونو وړاندوينه- د اقليمي وړاندوينو د مرکز له خوا
د امریکا متحدو ایالتونو د نړیوالې پراختیا ادارې (USAID) د قحطی د واردمخه خبرداري سیستمونو د شبکې (FEWS NET) لپاره
د ۲۰۲۰ کال د جنوري میاشتي له شپاړسمې څخه تر دوه ویشتمې نېټې پورې**

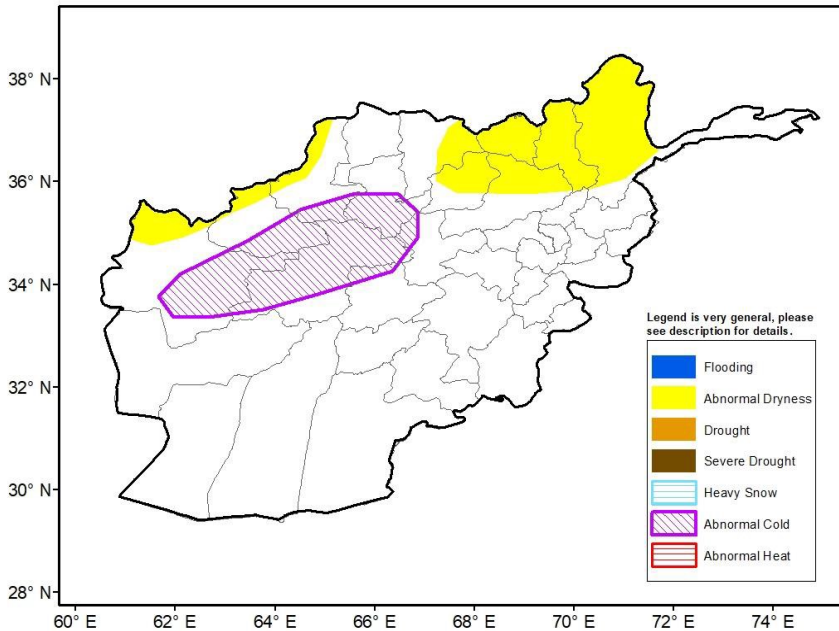
د تودوخې درجه:

د تېرې اونۍ په ترڅ کې په افغانستان کې د تودوخې درجې په عمومي ډول له منځنۍ کچې څخه یو دوه درجې توپیر درلود. خو له دې سره سره د تودوخې د تر ټولو ټیټې درجې منځنۍ کچه په ټیټو پرتو سیمو کې په څو مواردو کې د سانتي گراد له صفر درجې څخه ټیټه وه. د تودوخې درجه په موسمي لحاظ د هېواد په لوړو پرتو سیمو کې سره وه او د سانتي گراد تر ۱۵- درجو پورې را ولوېده. د راتلونکې اونۍ په ترڅ کې د افغانستان په مرکزي او شمالشرقي ځنډو کې به هوا د نورمالې کچې په پرتله سره وي. د افغانستان په مرکزي او شمالشرقي سیمو کې د تودوخې درجه ښايي د سانتي گراد تر ۲۰- درجو پورې را کښته شي. د افغانستان د مرکزي او شمالشرقي سیمو لپاره، چېرته چې کېدای شي د تودوخې د درجې منځنۍ کچه د سانتي گراد د ۶ درجو په اندازه له نورمالې کچې څخه ټیټه وي، د غیر نورمال سړې هوا وړاندوينه شوې ده.

ورښت:

په ټول هېواد کې په متوسطه او زیاته اندازه پراخ وړښتونه وشول. په ډیری مواردو کې د وړښت اندازه له ۲۵ ملي مترو څخه ډېره وه. د وړاندوينو له مخې، وروستي وړښتونه د کندهار او هلمند ولایتونو په ځینو برخو کې د افغانستان په سویل کې سېلابونه او برفکوچ رامنځ ته کړل چې ځینو ته یې مرگ ژوبله هم واړوله. خو له دې سره سره، د نوامبر میاشتي له لومړۍ نېټې څخه راپدېخوا د هېواد په شمال کې د وړښتونو دواړه ډوله لنډ مهالي او اوږد مهالي کمښت احساسېږي. د هغو سیمو لپاره چې پکښې د وړښتو او د اوږي د اوبو کمښت په دوامداره توګه شتون لري، د غیر نورمال وچ والي خبرداري ورکړل شوی دی.

په راتلونکې اونۍ کې د اونۍ په اوږدو کې د یوې یا دوه هوايي څپو د تېرېدو له امله به سپک تر منځنۍ کچې ځای ځای بارانونه او په ځینو ځایونو کې اوږي وشي. په راتلونکې اونۍ کې به هوا یوڅه آرامه وي چې د تېرې اونۍ له متلاطمې هوا څخه د بېرته را تاوېدو زمينه به برابره کړي.

د منځني آسيا د اقليمي گواښونو وړاندوينه- د اقليمي وړاندوينو د مرکز له خوا د ۲۰۲۰ کال د جنوري مياشتې له شپاړسمې څخه تر دوه ويشتمې نېټې پورې

د تودوخې درجه:

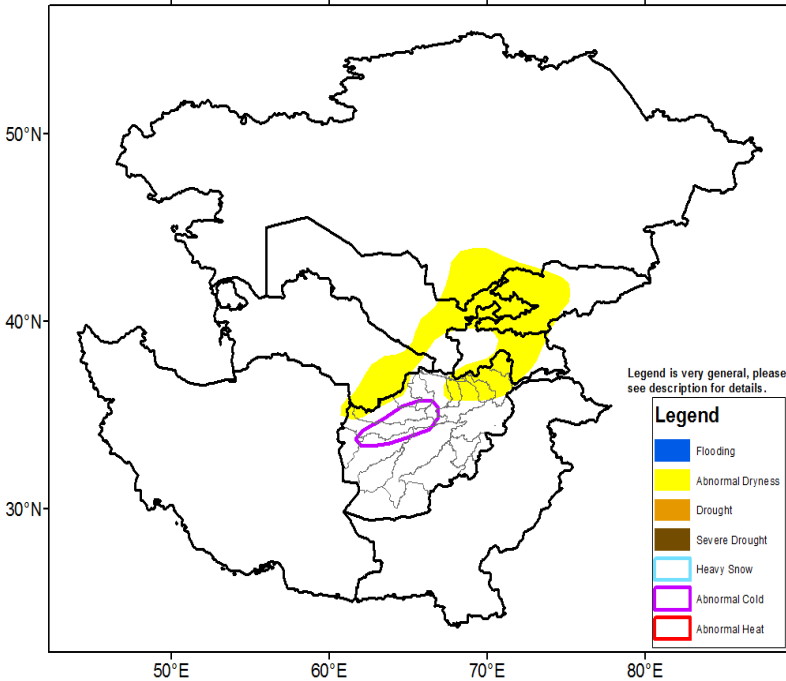
د تېرې اونۍ په ترڅ کې د تودوخې درجه په منځني ډول د مرکزي آسيا په ګڼ شمېر برخو کې نورمال حالت ته نږدې او يا هم ورڅخه يوڅه لوړه وه. خو له دې سره سره، د سويل په لور يعنې په پاکستان کې د تودوخ درجه له نورمالې کچې څخه ټيټه وه. د قزاقستان په لويديځ او شمال کې مثبت انحرافونه د سانتي ګراد له ۵ درجو څخه واوښتل، په داسې حال کې چې په پاکستان کې منفي انحرافونه د سانتي ګراد ۴- درجو ته ورسېدل.

د راتلونکې اونۍ په اوږدو کې د قزاقستان لپاره نورمال کچې ته نږدې او يا هم ورڅخه لوړه تودوخه اټکل شوې ده. برعکس، د افغانستان لپاره له نورمالې کچې څخه ټيټه تودوخه اټکل شوې ده. د افغانستان د شمالي او مرکزي برخو لپاره، چېرته چې د تودوخې درجه په منځني توګه ښايي د نورمال کچې په پرتله د سانتي ګراد د ۶ درجو په اندازه ټيټه وي، د غیر نورمال سړي هوا خبرداري ورکړل شوي دي.

ورښت:

د تېرې اونۍ په اوږدو کې د آسيا په سويلي او مرکزي سيمو کې، د ايران د سويل، د ترکمنستان او ازبکستان د سويلي برخو او تاجکستان، افغانستان او د پاکستان د شمال په ګډون غیر نورمال شديد ورښتونه وشول. د رپوټونو له مخې د تېرې اونۍ ورښتونه د ايران په سويل، د افغانستان د سويلي ولايتونو کندهار او هلمند په ځينو ځنډو او د پاکستان تر ولکې لاندې کشمير کې سيلابونه او برفکوچ رامنځ ته شول چې ځينو ته يې مرګ ژوبله هم واړوله. د مرکزي آسيا په مرکزي برخو کې د ورښت او د واورې د اوبو د کمښت له امله غیر نورمال وچوالی دوام لري.

د راتلونکې اونۍ په اوږدو کې وچه هوا او سپک تر متوسطه بارانونه ښايي د مرکزي آسيا مرکزي او سويلي برخو ته راوګرځي چې ښايي د سيمې په وچو برخو کې د دغه کمښت د زياتوالي لامل شي.

يادونه: د خطرونو د وړاندوينې دغه نقشه د موجودو جوي/ اقليمي معلوماتو او د هوا د حالاتو د لنډ مهالې تر منځ مهالې (تر يوې اونۍ) وړاندوينې پر بنسټ ولاړه ده او د کرنيزو حاصلاتو پر وضعیت او څرخايونو باندې د هغو بالقوه اغېزې څېړي. هغه سيمې چې پکښې غیر نورمال شرايط ليدل شوي دي شاوخوا يې کړی چاپېره شوي ده. د لويې وچې په کچه دغه مقياس کې د دغو کړيو پولې يواځې په تقريبي ډول وړاندې شوي دي. دغه محصول موسمي اوږدمهالې اقليمي وړاندوينې نه کوي او دم کړی يا راتلونکې کې د خوارو خونديتوب ته هم کومه اشاره نه کوي.

د قحطۍ د واردمخه خبرداري سيستمونو شبکه (FEWS NET) د امريکا د متحدو ايالتونو د نړيوالې پراختيا ادارې (USAID) له خوا تمويل شوي يوه پروژه ده چې د خوارو د خونديتوب د وضعیت په اړه د عيني معلوماتو د برابرولو په ډګر کې فعاليت کوي. د دغې شبکې ليدلوري لږومأ د USAID اويا هم د امريکا متحدو ايالتونو د حکومت د ليدلورو منعکسونکې ندي. د هوا د حالاتو وړاندوينې چې د دغې شبکې له خوا وړاندې کېږي د FEWS NETG د سيمه ييزو دفترونو او مرکزي دفتر، ، USDA ، USGS ، NOAA-CPC ، NASA او د اړوندو هېوادونو د يو شمېر نورو ملي او سيمه ييزو ارګانونو د ګډ کار محصول دی. مهرباني وکړئ د دغه محصول په اړه خپلې پوښتنې او نظرونه دغې برېښنا پټې Wassila.Thiaw@noaa.gov ته واستوئ او يا هم له 301-683-3424 شمېره 1- تلفون سره په اړيکه شئ. همدارنګه کولای شئ د USAID FEWSNET د کړنو په تړاو خپلې پوښتنې د USAID د پروګرامونو د مدير ښاغلي ګيري ايليرتز د تلفون شمېرې 1-202-254-0204 يا د نوموړي برېښنا پټې geilerts@usaid.gov باندې راوستوئ.